

Zadanie 7.3. Kolekcja roślin miododajnych

Okres realizacji: 2008-2013

Kierownik zadania: **dr hab. Zbigniew Kołtowski**

Podstawowym celem zadania było utrzymanie kolekcji roślin miododajnych w stanie żywym oraz rozpowszechnianie cennych roślin miododajnych dla poprawy pożytków pszczelich i wzbogacania bioróżnorodności flory miododajnej.

Wszystkie przyjęte do realizacji cele zostały osiągnięte w 100%, a zaplanowane prace wykonano w całości według harmonogramu. W pierwszej części sezonu wegetacyjnego w roku 2013 prowadzono bardzo pracochłonną, sukcesywną pielęgnację roślin na poletkach. Wiosną założono poletka z roślinami rocznymi utrzymywanymi w kolekcji, a także poletka o większej powierzchni dla 3 odmian facelii, 2 odmian krokosza barwierskiego, ostropestu, 2 odmian nostrzyku białego jednorocznego oraz mieszanki nasion facelii z nasionami nostrzyku białego jednorocznego sianej w jednym terminie.

W celu wprowadzenia do kolekcji nowych gatunków wysiano nasiona dwóch gatunków: gailardia nadobna, dzianwa nadobna (*Gaillardia pulchella* Foug.) i kleome piłkowana (*Peritoma serrulata* (Pursh) DC. W ciągu sezonu prowadzono obserwacje kwitnienia i oblotu kwiatów obu gatunków, podczas których stwierdzono, że oceniane gatunki należą do roślin pożytku jesiennego, a owady wykazują duże zainteresowanie ich kwiatami.

Jak co roku, na zakończenie sezonu wegetacyjnego, z większości taksonów utrzymywanym w kolekcji zebrano nasiona, a następnie oczyszczono je i przygotowano do rozpowszechniania. Odbiorcami materiału rozmnożeniowego byli tradycyjnie pszczelarze z obszaru całej Polski, którzy aktywnie włączają się w akcję poprawy bazy pożytkowej pszczół i zwiększania jej bioróżnorodności.

W terminie wczesnowiosennym wysłano 47 przesyłek zawierających nasiona lub sadzonki roślin miododajnych, a jesienią zrealizowano kolejne 55 przesyłek. Rejestr dokumentów wysyłkowych znajduje się w archiwum Kolekcji.

W podsumowaniu sześcioletniego okresu realizacji zadania należy stwierdzić, że wszystkie założone cele zostały osiągnięte w całości. Przede wszystkim, zdołano utrzymać kolekcję roślin miododajnych w stanie żywym w należyтым stanie, bez utraty liczebności stanu zgromadzonego materiału kolekcyjnego. W okresie sprawozdawczym zwiększono liczebność utrzymywanym taksonów o 8 gatunków roślin miododajnych, które są chętnie oblatywane przez owady pszczołowe.

Udało się też w pełni zrealizować zadanie rozpowszechniania najlepszych gatunków miododajnych w celu poprawy pożytków pszczelich na terenie praktycznie całej Polski. W sumie wysłano prawie 450 przesyłek, które zawierały około 10 tysięcy próbek roślin miododajnych w postaci sadzonek, kłaczy, nasion lub zrazów do szczepienia. Ponadto wiele osób odwiedzało naszą kolekcję osobiście w celu praktycznego zapoznania się z roślinami miododajnymi rosnącymi w naturze. Byli to przede wszystkim pszczelarze oraz młodzież akademicka, którym przy każdej nadarżającej się okazji wygłaszano specjalistyczne wykłady na temat pożytków pszczelich.

Kolekcja roślin miododajnych działa przede wszystkim dla wszystkich pszczelarzy, zrzeszonych w różnych Związkach i Kołach Pszczelarskich i niezrzeszonych, aby mogli poszerzać swoją wiedzę praktyczną na temat pożytków pszczelich i działać na rzecz poprawy warunków pożytkowych dla swoich pszczół na terenie całego kraju. Dzięki tym działaniom polepszają się warunki bytowania pszczół i eliminowane są okresy bezpożytkowe. Wpływa to na poprawę efektywnego prowadzenia pasiek stacjonarnych i zwiększenie pogłowia pszczół w Polsce. Więcej pszczół w naszym ekosystemie może z kolei zapewnić lepsze zapylanie entomofilnych roślin uprawnych. Nasza oferta skierowana jest również do Ośrodków Doradztwa Rolniczego, które mogą zakładać własne ogródki pszczelarskie na potrzeby szkoleń, demonstracji i pokazów.